

iMoRe №198. Електронними грошима можна сплачувати податки

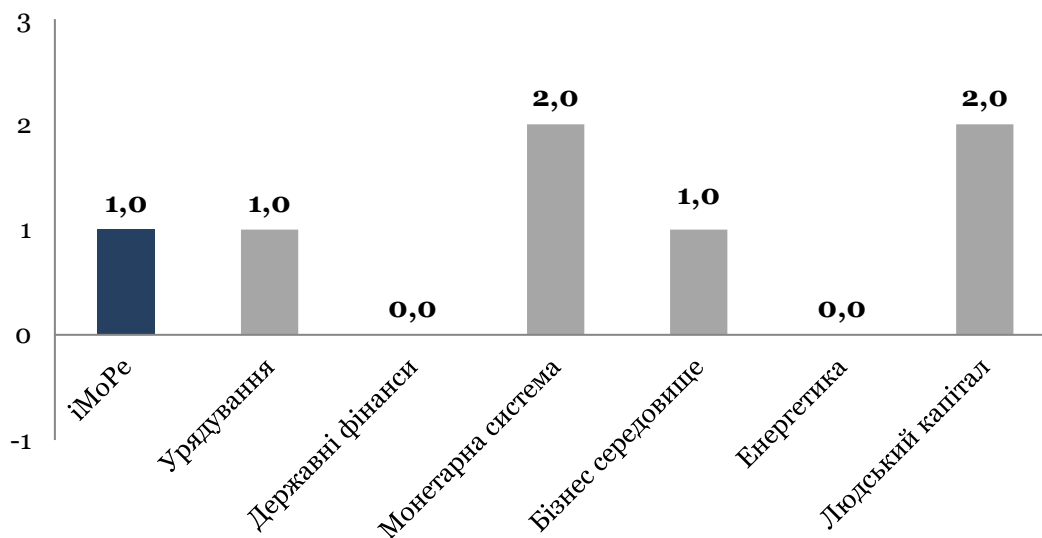
Індекс моніторингу реформ (iMoRe) становить +1 бал за період з 30 січня по 12 лютого 2023 року з можливих значень від -5,0 до +5,0. У попередньому раунді індекс дорівнював 0 балів.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

Індекс реформ може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення iMoRe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Основні події раунду

1. Зміни до Податкового кодексу про розширення використання електронних грошей, +2 бала

[Закон 2888-IX](#) значно збільшив можливості використання електронних грошей в Україні. Тепер ними можна розраховуватися за товари та послуги, отримувати відшкодування за витрати у відрядження, сплачувати податки (якщо оператор електронних коштів може конвертувати їх у фіатні для Держказначейства).

З ухваленням закону також виріс рівень контролю електронних гаманців з боку держави. Тепер для використання електронного гаманця потрібно, щоб його взяла на облік податкова служба (інформацію про відкриття і закриття рахунку має подати надавач послуг), гроші на ньому підлягають оподаткуванню.

За рішенням суду гроші на електронному гаманці можна заарештувати або стягнути. Ці кроки закривають можливість використовувати гаманці як “сіру зону” для приховування своїх доходів.

Крім електронних грошей закон регулює банківські операції. Так, він містить норму про те, що банк, куди шахраї перерахували кошти, при підтвердженні неправомірності цієї операції, має повернути власнику кошти та сплачену комісію протягом 10 днів.

Коментар

«Цей закон не передбачає “легалізації” електронних грошей, як часто кажуть, адже відносини щодо використання електронних грошей уже були врегульовані українським законодавством. Йдеться скоріше про приведення Податкового кодексу України у відповідність з останніми новаціями платіжного законодавства в процесі його гармонізації з законодавством ЄС (зокрема директивою PSD2).

Водночас сферу використання електронних грошей цим законом дійсно було розширено. Разом із тим зміни щодо електронних грошей не матимуть істотного впливу на розвиток ринку в близькій перспективі, зокрема (але не виключно) через тимчасову заборону обігу електронних грошей на період воєнного стану.

Новий закон також виправляє деякі неузгодженості Закону “Про платіжні послуги”. Він встановлює “імунітет” у вигляді незастосування заходів впливу за невідповідність діяльності надавачів платіжних послуг вимогам закону, що могла мати місце до 01.12.2022, врегульовує можливості договірною списання коштів без додаткової згоди платника на виконання зобов'язань перед надавачем платіжних послуг (зокрема банком) та уточнює деякі положення цього закону».

Олена Коробкова, Голова Ради Незалежної асоціації банків України

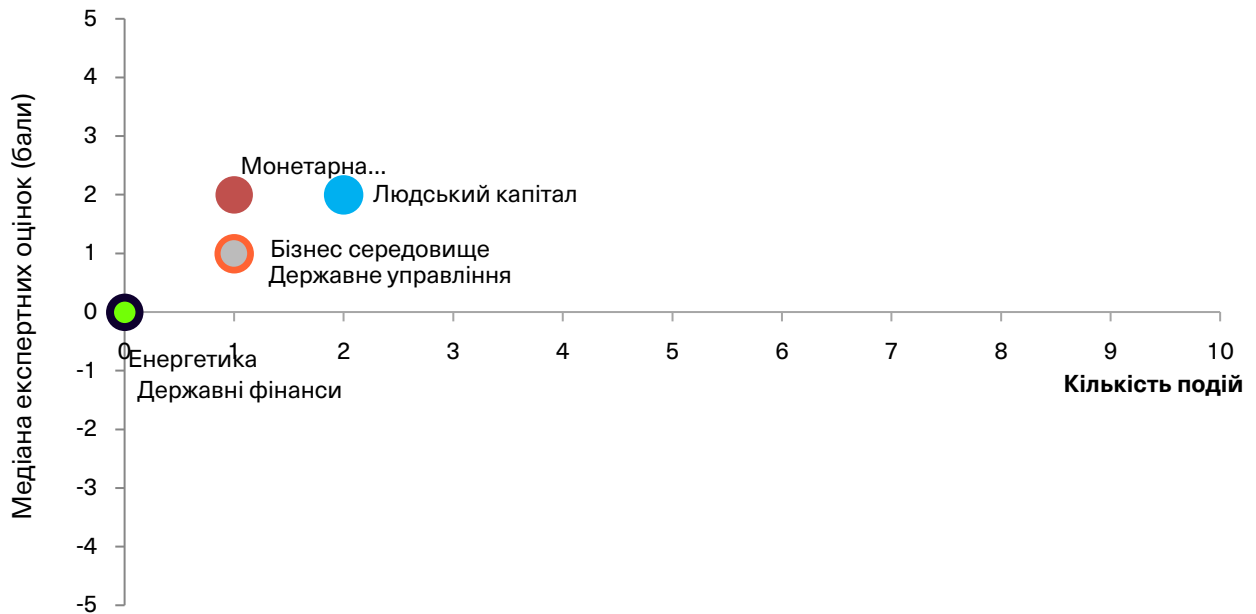
Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	+1,0
Удосконалення порядку укладання договорів про співробітництво територіальних громад	+1,0
Державні фінанси	0,0
Монетарна система	+2,0
Зміни до Податкового кодексу про легалізацію електронних грошей	+2,0
Бізнес середовище	+1,0
Закон про водовідведення та очищення стічних вод	+1,5
Енергетика	+0,5
Людський капітал	+2,0
Україна приєдналася до Марракеського договору, який полегшує незрячим доступ до опублікованих творів	+1,0
Закон про протидію поширенню хвороб, зумовлених ВІЛ, та правовий і соціальний захист людей, які живуть з ВІЛ	+1,3

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoRe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.